

Constitutionibus circa Ritus Sineses editis omnimode observandis.

Venerabili Fratri Polycarpo Episcopo Pekinensi in Sini.

BENEDICTUS PAPA XIV. Venerabilis Frater, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

REDDITE Nobis fuerunt eodem tempore due Fratemitatis Tue epistole, prima quidem die decima mensis Januarii elapsi anni 1743. qua gratiarum actionem Nobis, quod Tibi Episcopatum Pekinensem in Sini contulerimus, referre studes: altera vero die quinta mensis Januarii currentis anni 1744. data, qua dolens queresis, Te apud Nos tamquam debitae Apostolicis Constitutionibus ac Decretis obedientiam ream fuisse peractam. Una insimul cum hisce Epistolis tuis accepimus pariter sollemnem iuris iurandi a Te in Episcopatu tua inauguratione delati, iuxta formam, ac tenorem Tibi prescriptum in ipsis Nostri tue ad Episcopatum promotionis literis in simili forma Brevis expeditis. Actum; necnon duo alia a Te scripta prescripta testimonia, alterum quidem de iurjurando super Apostolicis Constitutionibus, quae incipit Ex illa die: alterum vero de iurjurando etiam super alterius Apostolicae Constitutionis, quae incipit Ex qua, observantia, praestitis. Hisce omnibus conjuncta erant nonnulla etiam praescripta Missionarium testimonia, qui te studiose zelantemque super observantia memoratae Apostolicae Constitutionis Ex illa die, esse testabantur, quemadmodum ut ipse Sacramento testatur.

§. 1. Sed Fratemitati Tue &c. in ista: id unum in animo semper fixum permaneat, tam apud Nos ipsos, quam apud Venerabiles Fratres Nostros S. R. E. Cardinales negotiis & consultationibus quarumcumque Congregationum Apostolicarum hujus Sanctae Sedis praepositos, plurimum valere hoc unicum & maximum, ad accusationem veritatem saltemque iudicandam comprobandamque, argumentum, novam scilicet post criminum delationes innot agendi rationem. Quamobrem adeo amicus, & cantero, ut quemadmodum Tu sponte dixisti, & Nos de Fratemitate Tua nobis pollicemur, ita deinceps Te in omnibus rebus geras, ut tuam erga Apostolicas Constitutiones, atque eas praesertim, de quibus agitur, obedientiam, reverentiam, zelumque non solum Nobis, sed universis etiam, & re ipsa commensuratum ex animo satagas. Hinc enim fore confidimus, ut saltem redarguantur accusationes de gestis rerum ratione a Te haecenus habita instructae.

§. 2. Porro, ut ceteris in tuis Literis a Te propositis satisfaciamus; avertis quidem, quod cum per quatuordecim annos operam laboremque tuos in Sacra Missionibus antea peragendis impenderis, atque adeo optime novis istarum partium ac populorum ingenia, & rerum vires, ac contestari praeter ceteris possis, praesentia certe tempora exposcere, non angustiarum vasa carnis, sed dilatata spatia caritatis; ac propterea melius fuisse consultum, res omnes in eodem, quo reperiebantur, statu relinquere, cum in praesentia omnis spes de exigenda a Christianis istarum partium debita Apostolicis Constitutionibus obedientia penitus praesentia videatur: Apostolicae namque Sacrosanctae Jesu Christi Evangelium praedicandi libertas, non tam impedita, quam certe sublata est; quippe quod Christiani per vim metuque ad Idolorum templa trahuntur; unde timendum est, ne proximum imminet Sacrae Missionibus excidium. Nec Fratemitati Tue, nec abis in Vinca Dei adlaborantibus, insunt vires, quibus per vim etiam Christiani, ut vestris mandatis ea, qua par est, reverentia obediunt, cogi possint; Tartari pariter, & ipsi Fideles, tam intra Pekini mœnia, quam in suburbis, sub gravi durae servitutis iugo degentes, omni procul dubio antiquis indulgentiis permissionibusque per absum inhaerentes, ne a Dominis ad Imperatorem decedantur, Apostolicarum Constitutionum observantiam periculis ac tormentis posthabebant; quamvis Fratemitas tua alicui Missionarii per pastorales exhortationes monere obtestari minime omittant.

§. 3. At liceat ut Fratemitati Tue replicemus, post susceptum consilium onusque per tot annos retinendi servari facienda Patrios Sinarum Ritus, praesertim caeremonias, propositis tot tantisque in varias partes trahentibus dubis & disputationibus, post diuturnam accuratissimamque, adhibitis diligentibus, requisitisque debitis notitiis, eorumdem Rituum & caeremoniarum discussionem, fieri ne poterat, ut sine gravissimo conscientiae angore consilia tanta providentia capta, & constitutiones tanta sapientia propositae amplius differrentur? Certe si obfirmatis Patronorum proscriptorum Rituum caeremoniarumque hujusmodi sensibus votisque assensum satisfactumque fuisset, nunquam profecto advenisset tempus, verba tua usurpamus, angustiandi vasa carnis? Nos quidem non latet, Vobis deesse cogendi compellendique vires; sed scimus & certi sumus, eandem inesse vobis virtutem, quam habebat Sanctissimus Jesu Christi Apostoli (si tamen Apostolice Spiritu ducti ad Evangelium praedicandum ad remotissimos populos accessissent), qui reponentes omnem fiduciam in eo, qui eos confortabat, Deo, & serventis caritatis zelo, & verbi Divini Ministerio, non solum Gentes ad credendum perducebant, sed credentes etiam, nova Fidei germina, collectumque Jesu Christi gregem providentissime regebant, & fuvit fortiterque incendebant, & excitabant ad illud incandensimum spectaculum a Minucio Felice descriptum, praesertim ubi ob oculos ponit laetantiam Christianidelum, qui intentatas minas objectaque tormenta despicentes, libertatem suam adversus Reges & Principes erigebant, soli Deo cedebant.

§. 4. Ingenti cum animi nostri dolore, & graviore, quam explicari possit, dolore, tuum excipimus sane nuntium de persecutionibus istis adversus Sacrosanctam Jesu Christi Religionem ferventibus: verum quod hujusmodi persecutiones, si minime fuissent proscripti Ritus caeremoniarumque Sinesis, si minime sublata fuissent indulgentiae permissionesque laudati Caroli Ambrosii Patriarchae, vel desinerent, vel mitiores fierent, si praedicandi Evangelium libertas magis coalesceret, nec Christiani fideles ad Idolorum templa raperentur: Haec ne si quidem tibi, qui res iuxta humanam prudentiam regulas iudicant, unquam persuaderent; quanto magis eadem in animum nunquam inducent suum ii, quibus pro comperto exploratoque est, quod Christiana Religio inter persecutiones semper increverit adoleveritque.

§. 5. Omnibus jam notum est, in rebus ad Orthodoxam religionem spectantibus & patientiam sive tolerantiam, ubi de superpositione vel idololatria agitur, nullo pacto haberi posse: tunc enim iuxta Tertullianum Omnis patientia hujusmodi idololatria: Ceterum unicum ac singulare solatium, quo Nos dolentium merentesque consolamur, inde affertur, quod ex his tuis literis percipimus, Te pro debita Apostolicis Constitutionibus, ac Decretis observantia, probe studiosum planeque acensum esse, Quamobrem fore in Patre misericordiarum, & Deo totius consolationis confidimus, ut Christiani fideles proposito Fratemitatis tuae exemplo; zelo, opera, consilio, & monitis excitati, Orthodoxam Fidem integram, reliquarumque gentilitatis omnino puram putantque, ad Principis etiam peccatorum contemptum despiciantque, constanti pectore prostent, & eorum omnibus Jesum Christum confiteri non erubescant. Nam viris est salutare, ut S. Cyprianus Episcopus, & Martyr verbo & opere docuit, cum se Episcopus pro firmamento Fidei Fratribus praebet imitantem. Interea a bonorum omnium largitore Deo uberimam caelestium charismatum copiam Fratemitati Tue apprecantes, Apostolicam Benedictionem Tibi, Venerabilis Frater, etiam peramanter impertimur.

Datum Romae apud S. Mariam Majorem sub Anulo Piscatoris die xix. Decembris MDCCXLIV. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

PONT. A. V. CXV.

REFORMATIO

Tribunalium Urbis. Firmatur auctoritas Judicum Romanae Curiae, & singulorum Jurisdictionis certis limitibus praebitur, confirmantur Decreta super Judicum reculationibus & declinationibus jam edita; & certa forma servanda praescribitur, tum in delendis Vinculis impositis super Locis Montium, Officiis Vacantibus, & Pecuniis Depositis &c., tum in Decretis Jurisdictionis voluntariae in Urbe, & statu Ecclesiastico interponendis.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

ROMANAE Curiae praesentiam, atque praecipuam justitiam recte administrandae laudem, eidem omnium ubique gentium consensu tributam, summo studio atque opera tuere curant Praedecessores nostri Romani Pontifices, eaque de causa tum sapientissimas Leges, pro rerum & temporum opportunitate, condiderunt: tum vero, quoties in Judiciorum tractatione aliqua corrigenda, refecanda, aut in meliorem formam redigenda esse censuerunt, id Apostolicis editis Constitutionibus, quarum interius mentionem fieri saepe contingit, praesertim non omiserunt.

§. 1. Et Nos quidem ipsorum vestigiis inhaerentes, ex quo Supremum hoc Justitiae Solum Dei tui consensum, inter innumeras Apollolatas Nostri curas, illam assidue praes oculis habuimus, ut tam Ecclesiastica, quam civilia Judicia, & maxima, qua par est, integritate ac fide, & rectissimo expedite ordine exercerentur. Itaque praeter generalem providentiam, qua Ecclesiasticarum Legum conservatio, & veriori eandem interpretationi per universam Ecclesiam pro viribus prospicere non desistimus, ac praeter peculiarem Tribunalium Bononiensium Reformationem a Nobis integre praesentam, per Apostolicas Nostras Constitutiones, ex quibus aliarum etiam Provincialium Curiarum, per Ecclesiasticae Ditionis tractum; exemplum & normam capere esse confidimus, in hac ipsa Romana Curia compures atque perquisas edidimus significationes nostrae adpressissimi studii, quo de justitia in Urbe recte administranda in primis solliciti sumus; idque potissimum Nobis propositum fuit, & quomodo Caularum tam Ecclesiasticarum, quam Civilium aliquas Nobis ipsis cognoscendas, ac definiendas reservavimus; & quomodo singulae Congregationes Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, ipsaque aliquando Ordinaria Romanae Curiae Tribunalia, coram Nobis sententias dicere solent, ac denique quomodo Signaturam Gratiae nuncupatam, ad quam plerumque lites & controversiae, praepedito, aut expleto in ceteris Tribunalibus cursu legitimo, & iure concessio, tamquam ad Sacram Principis Aram deferuntur, semel & iterum singulis annis per Nosmetipsos publice habuimus, in eaque sententiam nostram tum circa singulas propositas causas protulimus, tum vero, occasione data, circa totam iudicandam rationem coram universo Judicio, & Curialium conventu aperire curavimus.

§. 2. Cum autem & diuturno nostro rerum forensium usu, & crebris gravium Virorum relationibus & querelis, compertum haberemus, nonnullis abusus in judiciali praxi Tribunalium hujus Nostrae Urbis & Curiae in vestros esse, quibus & justitiae cursum interverti, aut saltem retardari, & litigantium dispendia magnopere augeri contingeret, illaque potissimum controversias in longum saepe protrahi, quae circa Judicium, & Tribunalium competentiam, eorumque reculationes declinationesque, versarentur; Cumque jam commendata singulari Tribunalibus eorum rerum reformatione, quae in ipsorum potestate erant, eaque sedulo ab ipsis praesentia, satis agnovimus, memorata incommoda non omnia posse privata Judicium sive Tribunalium auctoritate submoveri, ad ampliore atque absolutiore Judiciorum Reformationem, supradictorum Praedecessorum exemplo, deveniendum Nobis esse iudicavimus.

§. 3. Quamobrem praedictorum omnium abusuum Bullar. Rom. Bened. XIV. Tom. I.

cognitionem delegavimus peculiari Congregationi a Nobis deputatae, duobus nempe S. R. E. Cardinalibus, ac septem Romanae Curiae Praelatis in praecipuis ejusdem Curiae Tribunalibus actu jus dicentibus; quae quidem Congregatio, serio studio, longaque indagatela, relatos abusus notavit, atque recensuit; & providis efformatis decretis, opportuna Nobis remedia suggestit; ex quibus aliqua, quae statim approbatione digna iudicavimus, statim quoque auctoritate Nostra publicari iussimus, & observari; reliqua vero maturiore examini subiecta, diuturna consideratione, rerum ac temporum opportunitate aptare studuimus; illaque, cum eidem fere, alisque Viris in juris scientia & iustitia administratione apprime versatis, Ministris Nostri, necnon cum aliquibus ejusdem Curiae Nostrae Causidicis, Forensi facultate doctrinaeque praestantibus, communicata; tandem, hac Nostra Constitutione perpetuae legis vim habitura, promulgamus, edicimus, atque sancimus.

§. 4. Ac primum omnium, Jurisdictionem Judicium, & Tribunalium Romanae Curiae, quorum auctoritas a Nostra & Romani pro tempore Pontificis auctoritate profluit, nostraeque & Pontificis nomine exercetur, sicut tam testam servare, ac debita veneratione ab omnibus observari cupientes; Apostolicas Nostras Literas, De non impedienda executione Citationum, Mandatorum, aliarumque Provisionum Romanae Curiae, seu Sedis Apostolicae datas Anno MDCCXLIII. tertio Kalendas Aprilis, quarum initium est Pastoralis Regiminis, omnesque ordinationes ac dispositiones in illis contentas; & penas quoque adversus quoscumque praedictam executionem impediendes in eisdem comminatas atque statutas, cum ceteris praescriptis atque mandatis, ac si praedictae Literae per extensum praesentibus infererentur, confirmamus, innovamus, ac de novo statuimus.

§. 5. Et quamvis post earumdem Literarum Nostrearum publicationem, delatis ad Nos quorundam congregationibus, & praesertim ex Provincia nostra Romandiolae, super abusu Citationum Typis Cameralibus impressarum, quae vulgo Citationes Camerales nuncupantur; propterea quod a nemine ex Judicibus Rom. Curiae subscribi, seu firmari soleant, & nihilominus post legitimam earum executionem inibi vni habere dicerentur; Nos tunc, ut in re gravi cauto matureque procederemus, per quasdam Literas Secretariae Nostrae Status nuncupatae provisionaliter declarari fecimus, Citationes hujusmodi a nullo ex Judicibus Romanae Curiae propria manu subscribitis, in praedicta nostra Constitutione minime comprehendendi: Postea tamen universi negotio occasione praesentis Reformationis diligentissime discussio, cum Nobis confiteretur, usum praedictarum Citationum nedum doctorum Hominum suffragiis, sed etiam pervertuta, & nunquam alias interrupta tum Romanae Curiae, tum ipsius Provinciae Romandiolae, atque aliarum Status Nostri Ecclesiasticae Provincialium observantia comprobati; & quatenus specialis subscripsi in eis indistincte exigeretur, non modicum inde damnus ac dispendium in Subditos atque Incolas earumdem Provincialium fore profecturum: Nunc demum praesentium Literarum tenore certum ac stabilem cursum Citationibus hujus generis dare, & una simul quibuscumque fraudibus, quae per eas fieri possent, quantum in Domino possumus, occurrere volentes; id iudicavimus in primis, ordinamus, ac declaramus, quod sicuti haecenus, & a tempore antiquissimo, ita quoque in posterum uniuicuique pro arbitrio suo liceat per ejusmodi Citationes Typis Cameralibus impressas debitorum suam absentem, sive aliter sibi obligatum, coram Auditore Generali Caularum Curiae Camerae Nostrae Apostolicae, vel altero ex ejus Locumtenentibus, in Jus & Judicium evocare, etiam si ipsae Citationes a nullo ex praedictis Judicibus, immo nec etiam ab eorum Notariis, subscriptae fuerint; (memoratis Literis Secretariae Status, Editis Cardinalium pro tempore Legatorum; & aliis quibuscumque contrariis non obstantibus); dummodo tamen agatur de causis, in quibus ipse A. C. vigore suarum facultatum, aut virtute alicujus Privilegii, quod Instanti de iure competat, sit Judex competens Rei conventi, seu Partis citatae, etiam in prima Instantia, alias praedictae Citationes neque valeant, neque astant, perinde ac si factae vel executae non fuissent: Cum enim in hujusmodi causis

Declatio- nes & littera- menta ab Episcopo Pekinensi ad S. Sedem Apostolicam

Adhortio- nes ad exactam Constitutionem cum obser- vantiam.

Episcopi sententia circa Sinesis Ritus.

PONT. A. V. CXV.

Reformatio- nes Tribu- naliu- m a Romanis Pontificibus identidem praesentia.

Pontificis studium pro recta Justitiae administratione.

Idem studium pro recta Justitiae administratione extra Urbem.

Item in Romana Cur.

Necessitas prosequendi Tribunalium Reformatio- nem.

Deputatio Congreg. Participantis ad hanc effectam.

Causae Decretorum edita sunt pariter in praesentibus promulgantur.

Innotuit edita 30. Marti, 1745.

Referuntur consensio quaedam vniuersorum Cameralium in partibus.

Sed, perpen- detur con- siderandae, earumque utilitate.

Sancitur cas- dem in Po- steriorum vale- re, in causis, quibus A. C. sit Judex competens in prima instan- tia.

ANN 1744.

fit unanquique de iure debitorem suam etiam verbaliter coram A. C. in jus vocare possit, nihil sane pro- pterit possit cur illum pari modo per dictas Citationes Camerales etiam non subscriptas citare, & in jus vo- care non valeat.

§. 6. Quod si aliqua ex prædictis causis, ut præfer- tur, privilegiatis, in quibus nimirum A. C. est Iudex competens etiam in prima Instantia, reperitur jam contestata, & introducta coram alio Iudice de Parti- bus, & nihilominus alter ex litigantibus, cui compe- tat variatio Fori, vel vigore Obligationis Cameralis, vel virtute Leg. unic. Cod. Quando Imper. inter Pupil- los, & Pdaas, citaverit coram A. C. cum dictis Citationibus impressis, & non subscriptis: Tunc etiam volumus & mandamus eas exequi, & attendi debere; sed eo casu A. C. vel ejus Locumtenentibus, Causas hujusmodi reassumere non liceat, nisi in statu, & ter- minis, relictis sumptibus usque tunc factis ab altera Parte, & transportatis actis, expensis illius, qui Forum variare voluerit, ut hæcenus laudabiliter observatum fuit.

§. 7. Quoties vero passim citari solet cum hiis ip- sis Citationibus Cameralibus non solum in causis, ut supra, privilegiatis, coram A. C. sub cuius nomine eadem Citationes ad plurimum imprimantur, sed etiam in aliis Causis indifferenter coram Cardinali Signa- turæ Nostræ Justitiæ pro tempore Præfecto, & ejus Au- ditore; Idque in quatuor potissime casibus; nempe cum petitur supersessoria ad effectum adeundi plenam Signa- turam; Cum citatur pro subdelegatione Judicis in Parti- bus in gradu recursum; Cum petitur declarari Causam spectare ad unum potius, quam ad alium Iudicem; Et denique cum petitur purgatio attentatorum, in pre- tium ipsius Signaturæ commissorum: Propterea Nos ex una parte considerantes nullo modo ausentesdam esse, quin potius diligenter conservandam Subditis Nostra- rum Provinciarum & Legationum libertatem illam, qua semper hæcenus gavisi fuerunt, recurrendi scilicet pro ipsorum arbitrio, vel ad prælaudatam Nostram Si- gnaturam Justitiæ, vel ad Signaturam, quam habere de- ientur in ventre in sua quisque Provincia Legati Sed- is Apostolicæ, eorumque Vice-Legati: Ac de ce- tero animadvertentes non absurde eos facere, qui potius ad Signaturam Justitiæ, quam ad alteram Legatorum, aut Vice-Legatorum recurrunt; quia nempe illas Causas, quarum valor non ascendit ad scuta centum, haudquaquam retinet, seu committit in Curia; sed juxta providas Prædecessorum Nostrorum reformationes, & præsertim recol. mem. Benedicti XIII., eas remittit ad Partes, mediante subdelega- tione alterius Judicis in eadem Civitate, seu loco, ubi primus pronuntiavit, ad effectum procedendi in gradu recursum per acta ejusdem Notarii & conse- quenter absque ulla transportatione ad eorum, atque insuper sine solutione Propinæ: contra vero Signa- turam Legatorum, & Vice-Legatorum, & præser- tim illa Cardinalis Romandiolæ, quoties Causæ ex- cedunt tenuissimam summam scutorum quatuor, re- tinent eas, ut plurimum, solet in ipsa Curia, in qua residet Legatus, aut Vice-Legatus; Ex quo se- quitur, ut Partes, non sine magno dispendio atque incommodo, & acta prioris Judicis ad ipsam Curiam Legationis transportare, & Propinam novo Ju- dici ejusdem Curie solvere cogantur; Immo etiam tot Propinas, quot sunt Capita separata, ex quibus, pro multiplicata diversarum exceptionum, sen- tentia secandi, vel ulterioris Judicis quam sæpissime componitur.

§. 8. Idcirco statuimus ac mandamus, etiam quoad prædictas Citationes, quas fieri contingat coram Cardinali Signaturæ Præfecto, vel ejus Auditore, prædictum antiquissimum usum in posterum obser- vari, ita ut quicumque de dicta Legatione Roman- diolæ, aut de aliis Provinciis, Legationibus, vel Gu- berniis status Nostræ Ecclesiasticæ, recurrere potius velit ad Signaturam Nostram Justitiæ, quam ad Si- gnaturam Legati, aut Vice-Legati, hoc pro arbitrio suo facere possit; citando alteram Partem cum di- ctis Citationibus Cameralibus; nullique liceat ea- rum executionem retardare, vel impedire sub præ- textu, quod a Cardinali Præfecto, vel ejus Auditore, aut eorum Notario, subscriptæ non fuerint, sub panis expressis in dicta Nostra Constitutione, De non

impedienda executione Citationum, Mandatorum, alia- rumque Provisionum Romanæ Curie, quam ad has quoque Citationes Camerales impressas, & non sub- scriptas, quatenus opus sit, extendimus, & amplia- mus, memoratis Literis Secretariæ Status, Edictis Le- gatorum, cæterisque contrariis quibuscumque minime obstantibus.

§. 9. At vero, ne utilis, & antiquus istarum Cita- tionum usus transeat in abusum & corruptelam, a præ- dicta generali regula sequentes casus excipimus & præ- servamus. Primo videlicet, si una ex Partibus, me- diante Citatione legitime exequuta, prævenit aliam aut Vice-Legatorum, seu Vice-Legati; & multo magis si Legatus, aut Vice-Legatus, qui habet in suis facultatibus etiam facultatem Signaturæ, in Causa jam rescriptis: Tunc enim non amplius Citationes prædi- ctas coram Signaturæ Justitiæ, ejusque Præfecto, vel Auditore; attendi volumus, sed solum admitti recur- sum ad Signaturam Gratia, & consequenter nullas alias Citationes attendendas esse, vel accipere, quam Citationes speciales ab Auditore Nostræ, & Pontificum pro tempore Successorum Nostrorum, subscriptas.

§. 10. Item Citationes ejusmodi Camerales, & non subscriptas, pro nihilo haberi volumus, atque impune sperni posse, tam in Causis summæ appellabilis, quam in Causis citatur ad videndum superfederali usque ad pri- mam Signaturam, quam in Causis summæ recurribilis, quatenus citetur ad videndum subdelegari Iudicem in partibus in gradu recursum, quoties nondum ab ipso Ju- dice de Partibus pronuntiatum fuit vel per Sententiam, vel per Decretum definitivum, aut gravamen saltem inferens ejusmodi, quod deinceps per ipsam Defini- tivam reparari nequeat. Quod si Iudex de Partibus in Causam jam decreverit, seu pronuntiaverit, ut su- pra volumus Citationes prædictas omnino attendi, & inhibere, etiam si, contra debitum juris ordinem in Causa summæ appellabilis citatum fuerit ad videndum subdelegari alium Iudicem in gradu recursum, vel in Causa simpliciter recurribilis citatum fuerit ad videndum superfederali. Et solum in hiis casibus Præfectus Signa- turæ, vel ejus Auditor, si suppetere defectum Partium, vel Defensorum, mandando superfederali in Causis summæ appellabilis, & respective subdelegando Iudicem in gradu recursum, quando Causa est solum recurribilis, Decretis, seu reformationibus Signaturæ, & quibuscumque aliis in contrarium non obstantibus.

§. 11. Item quando agitur de summa non excede- nte scuta quinque monetæ in Regione currentis; vel quando jam adsum in Causa duo judicata conse- cutiva & conformia; vel quando agitur de mercede diurna, aut mensura, aut etiam de alimentis futu- ris; vel quando agitur de restitutione depositi etiam irregularis contra Depositarium, aut de solutione Schedulæ, quæ vulgo dicitur Pagherò per altretanti, aut Literarum Cambii, aut Onerum Cameralium, vel Communitativorum; Et denique cum agitur de solu- tione Canonum, aut Pensionum Domus, nullum recur- sum in suspensivo a Cardinali Præfecto Signaturæ, vel ejus Auditore, admitti volumus, sed in prædictis ca- sibus, & quolibet eorum, postquam verificati fuerint coram Iudice subdelegato, volumus ac statuimus, ejus- modi subdelegationem non accipere, nisi in solo devo- lutivo, & sine præjudicio legitime executionis.

§. 12. Item, exceptis Causis, ut supra, privile- giatis, idest illis, in quibus A. C. est Iudex competens etiam in prima Instantia, vel propter Obligationem Cameralem, aut habentem vim Cameralis, vel pro- pter Privilegium Leg. unicæ: Quod reliquas Causas extra Districtum Urbis, quæ sint summæ damtaxatæ in recurribilibus, idest non attingentis quantitatem seu valorem scutorum centum; Nolumus eas in Curia Romana retineri, aut committi posse; sed semper in ipsis subdelegari volumus alium Iudicem, quatenus tamen adit in eadem Civitate, Terra, aut loco, in quo, seu qua pronuntiatum fuit primum iudicatum, cum solita clausula; Ad effectum cognoscendi de grava- mine, pro admisione, vel denegatione cursus, per acta ejusdem Notarii, & sine solutione propinæ, & Registri, & quatenus Patres in eum non consenserint, ad esse- dum deputandi alium Iudicem in sui locum, cum iisdem facultatibus, de consensu ipsarum Partium, si minus ex Officio. Itaut aliter factæ subdelegationes nullius sint roboris ac momenti.

§. 13. Postremo volumus, atque statuimus, quod post- quam una ex Partibus aliquam ex prædictis Citationi- bus impressis, & non subscriptis, exequi fecerit coram Præfecto Signaturæ, vel Auditore; Altera vero, quæ sic citata fuit, in Adis comparuerit, cum solita pro- testatione Nihil fieri. Nulla alia deinde similis Citatio eadem continens Instantiam, quæ in Partibus fiat, attendatur, sed impune sperni possit, abique ullo vi- tio Spolii, vel attentatorum.

§. 14. Per hæc autem non intendimus Privilegio de Causis non avocandis, aut alteri id genus, si quo forte gaudeat Civitas, Provincia, vel Legatio aliqua Sta- tus Nostræ Ecclesiasticæ, in aliquo derogare vel præju- dicare; Multo minus aliquid innovare circa ea, quæ ad asserendam Ordinarium jurisdictionem, at- que eorumdem Decretorum executionem, in Causis po- tissimum, quæ ad Ecclesiasticam Disciplinam pertinent, distinde mandavimus & constituimus per Apostolicas Nostras Literas: De Appellationibus, & inhibitionibus concedendis vel negandis, quarum initium est: Admi- nistratio Ecclesie regimem, datas tertio Kalendas Aprilis anno millesimo septingentesimo quadragesimo secundo, quas quidem in omnibus, & per omnia confirmamus & innovamus, & ab omnibus, ad quos spectat, adamus- sim observari precipimus.

§. 15. Porro, quod attinet ad præfatam multiplicati- onem Propinarum, quæ extra Romanam Curiam in Statu Nostræ Ecclesiasticæ passim frequentatur; Nos etiam super eo, quod equum fuerit & rationi consen- taneum, deinceps, largiente Domino, provide statu- mus, cognita prius origine, diligenterque perquisitis Causis hujusmodi multiplicationis: quemadmodum pro Tri- bunalibus Civitatis Nostræ Bononiæ ejusque Comitatus, in altera ex memoratis Constitutionibus nostris, specialibus ordinationibus & decretis id ipsum præla- re non omisimus.

§. 16. Ut autem omnia submoveamus obstacula, quæ, propter variarum respective jurisdictionum consilium, promptam celeberrimè justitiæ administrationem in hu- jus nostræ Urbis Tribunalibus impedire consueverant, alteram nostram Constitutionem sub datum xv. Kalen- das Martii Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXXI. Pontificatus Nostræ Secundo editam, quæ incipit Quan- tum ad procurandum, innovamus pariter, & observari mandamus; per quam videlicet, de Consilio præfatæ Congregationis pro Tribunalium Urbis Reformatione a Nobis specialiter deputate, providas sal. record. Innocentii Papæ XII. Prædecessoris Nostræ functiones pro- extendimus intertas, super Tribunalium five Judicum Particularium Urbis suppressione, confirmavimus, & in pristinum vigorem & observantiam reduximus, eisdem- que inherentes, nonnullas Judicaturas particulares postmodum erectas ordinationibus opportunis abole- vimus.

§. 17. Declarantes præterea, Notarium Burgi, cu- jus Officium in prælata Innocentii XII. Constitutione a generali Officiorum particularium suppressione excipi- tur; habere dumtaxat facultatem scribendi in Causis mere laicalibus, & quatenus Rei conventi sint Incolas, vel Habitatores Burgi; Hoc autem casu competere illi facultatem hujusmodi in omnibus Tribunalibus Urbis, in quibus pro hujusmodi Causis Incolas & Habitatores prædicti, juxta eandem Constitutionem Innocentii Pa- pæ XII., conveniri possunt.

§. 18. Jurisdictionem vero Nostram pro tempore in Urbe ejusque Districtu in spiritualibus Vicariis, de- cernimus, etiam attendita dispositione prædictæ nostræ Constitutionis, quæ incipit Quantum ad procuran- dam, esse prorogabilem per consensum Partium in Causis mere laicalibus, & inter mere Laicos, etiam spectantibus ad Curiam Capitolinam; Dummodo ta- men ipsæ Partes sciant eum esse sibi Judicem incom- petentem, & nihilominus ab initio litis, & ante il- lius contestationem, in Adis sui proprii & competen- tis Judicis, coram duobus Testibus, expresse consen- tiant in jurisdictionem ipsius Vicarii; vel per ipsos, vel per suos Procuratores, qui habeant speciale Man- datum ad consentiendum ut supra, alias, consensu- lito expresse, ut supra, præfatio deficiente, omnia ad a- ctum eo facta in Causis prædictis, sint ipso jure nulla & irrita. Causaque per Iudicem competentem, ad In- stantiam five Rei, five Actoris, in quocumque statu, & quocumque re assumi possit.

§. 19. Item dummodo in prædictis Causis mere laicalibus non agatur de executione Obligationis Ca- meralis. Tunc enim volumus, jurisdictionem Vicarii nequidem per consensum expresse esse prorogabilem, sed Causas reassumi posse ex Officio, vel a Curia Ca- pitolina, si Partes, aut saltem Reus conventus, ejus Curia Foro & jurisdictioni, ut infra, subiectus fuerit, vel ab A. C. prout ab una vel altera Curia præventum fuerit.

§. 20. In Causis super Matrimonii contractibus in Ur- be, vel alio quocumque loco intra ejus Districtum in quo Ordinaria seu Episcopalis Jurisdictione nulli alteri competat, prout etiam in Causis super Institutione in Beneficiis Ecclesiasticis in dicta Urbe, & in iisdem lo- cis existentibus, statuimus competere Jurisdictionem Car- dinali Vicario, privative ad A. C., & ad quocumque alia Urbis Tribunalia. In aliis vero Causis spectantibus ad ejus Tribunal, contra Clericos non exemptos, videli- cet eos, qui sint Clerici Romani ratione Originis, vel Beneficii; vel contra Loca Pia existentia in Urbe com- petere in Civilibus Jurisdictionem cumulative cum so- lo A. C., & consequenter inter eos locum esse præ- ventivum. Dummodo tamen Clerici, & Loca Pia sint Rei conventi, non etiam si per eos conveniantur Per- sonæ mere Laicales. Tunc etiam Vicario, sine consen- su expresse Partium, ut supra, nulla competet Ju- risdictione.

§. 21. Item decernimus, nullam in prima Instantia Vicario competere Jurisdictionem in Diocesisbus, & Territoriis aliorum Episcoporum, five Ordinarium, five in prædicto Districtu Urbis existentibus, nimirum in- tra quadragimum lapidem, sed solum in dictis Diocesi- bus & Territoriis pro Causis ad eum spectantibus citare, & procedere posse contra Clericos Romanos, ut su- pra, ratione Originis, vel Beneficii, qui ibi commoran- tur; necnon exequi posse Mandata tam realiter, quam personaliter per eum contra ipsos expedita. Et hoc ipsum servari volumus in Diocesisbus sex Episcoporum S. R. E. Cardinalium, qui Episcopi Suburbicarij nun- cupari solent: Nam five Episcopatus Ibi habeantur pro distinctis & diversis ab Episcopatu Romano, five dicti Cardinales censentur in hisce Diocesisbus tamquam Coadjutores Romani Episcopi, neutro casu decet Car- dinalium Urbis Vicarium cumulative cum ipsis Ju- risdictionem in prima Instantia habere.

§. 22. Item statuimus, Cardinali Vicario, privative ad A. C. & quocumque alios, competere facultatem interponendi Decreta in reformationibus, & aliis quibus- visque contractibus Regularium utriusque sexus, in Canonibus, & Monasteriis Urbis, aut prælatorum Lo- corum, tempore probationis, degentium.

§. 23. Gubernatori autem Urbis, & ejus Tribunali, nullam in Civilibus competere Jurisdictionem contra Clericos, Ecclesias, aut Loca Pia, sine speciali com- missione nostra, vel nostrorum pro tempore Succes- sorum.

§. 24. Attamen, ut Causæ Mercedis diurnæ, vel mensuræ, prout etiam Causæ infra summam scutorum viginti quinque, quam citissime expediantur, hoc spe- ciali Privilegio eas donamus, ut nempe Laici etiam in Tribunali Cardinali Vicarii, & respective Clerici, & Loca Pia etiam coram Urbis Gubernatore, arbitrio Actoris, valide, & licite conveniri possint, ita ut nec etiam prætextu obligationis Cameralis, eorumdem Ju- risdictione valeat declinari.

§. 25. Curia vero Capitolina jurisdictionem exten- di decernimus etiam extra Urbem, & per omnia & singula loca Districtus intra quadragimum lapidem, sed ad solum effectum citandi, & procedendi in cau- sis, mere laicalibus, atque alias ad ejus Forum spe- ctantibus, contra Cives Romanos, vel incolas, vel qui aliter juxta dispositionem Statuti lib. 1. cap. 41. ejusdem Curie Jurisdictioni subiecti sint; necnon exe- quendi contra eos, & eorum bona mere laicalia, Man- data ab ipsa Curia relaxata, dummodo, Personis vel Bonis in aliquo loco jurisdictionali existentibus, ser- vetur quoad executionem Mandatorum, fortuna ab eodem Statuto præscripta dicto lib. 1. c. 57.

§. 26. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 27. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 28. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 29. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 30. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

PONT. A. V.

§. 13. Postremo volumus, atque statuimus, quod post- quam una ex Partibus aliquam ex prædictis Citationi- bus impressis, & non subscriptis, exequi fecerit coram Præfecto Signaturæ, vel Auditore; Altera vero, quæ sic citata fuit, in Adis comparuerit, cum solita pro- testatione Nihil fieri. Nulla alia deinde similis Citatio eadem continens Instantiam, quæ in Partibus fiat, attendatur, sed impune sperni possit, abique ullo vi- tio Spolii, vel attentatorum.

§. 14. Per hæc autem non intendimus Privilegio de Causis non avocandis, aut alteri id genus, si quo forte gaudeat Civitas, Provincia, vel Legatio aliqua Sta- tus Nostræ Ecclesiasticæ, in aliquo derogare vel præju- dicare; Multo minus aliquid innovare circa ea, quæ ad asserendam Ordinarium jurisdictionem, at- que eorumdem Decretorum executionem, in Causis po- tissimum, quæ ad Ecclesiasticam Disciplinam pertinent, distinde mandavimus & constituimus per Apostolicas Nostras Literas: De Appellationibus, & inhibitionibus concedendis vel negandis, quarum initium est: Admi- nistratio Ecclesie regimem, datas tertio Kalendas Aprilis anno millesimo septingentesimo quadragesimo secundo, quas quidem in omnibus, & per omnia confirmamus & innovamus, & ab omnibus, ad quos spectat, adamus- sim observari precipimus.

§. 15. Porro, quod attinet ad præfatam multiplicati- onem Propinarum, quæ extra Romanam Curiam in Statu Nostræ Ecclesiasticæ passim frequentatur; Nos etiam super eo, quod equum fuerit & rationi consen- taneum, deinceps, largiente Domino, provide statu- mus, cognita prius origine, diligenterque perquisitis Causis hujusmodi multiplicationis: quemadmodum pro Tri- bunalibus Civitatis Nostræ Bononiæ ejusque Comitatus, in altera ex memoratis Constitutionibus nostris, specialibus ordinationibus & decretis id ipsum præla- re non omisimus.

§. 16. Ut autem omnia submoveamus obstacula, quæ, propter variarum respective jurisdictionum consilium, promptam celeberrimè justitiæ administrationem in hu- jus nostræ Urbis Tribunalibus impedire consueverant, alteram nostram Constitutionem sub datum xv. Kalen- das Martii Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXXI. Pontificatus Nostræ Secundo editam, quæ incipit Quan- tum ad procurandum, innovamus pariter, & observari mandamus; per quam videlicet, de Consilio præfatæ Congregationis pro Tribunalium Urbis Reformatione a Nobis specialiter deputate, providas sal. record. Innocentii Papæ XII. Prædecessoris Nostræ functiones pro- extendimus intertas, super Tribunalium five Judicum Particularium Urbis suppressione, confirmavimus, & in pristinum vigorem & observantiam reduximus, eisdem- que inherentes, nonnullas Judicaturas particulares postmodum erectas ordinationibus opportunis abole- vimus.

§. 17. Declarantes præterea, Notarium Burgi, cu- jus Officium in prælata Innocentii XII. Constitutione a generali Officiorum particularium suppressione excipi- tur; habere dumtaxat facultatem scribendi in Causis mere laicalibus, & quatenus Rei conventi sint Incolas, vel Habitatores Burgi; Hoc autem casu competere illi facultatem hujusmodi in omnibus Tribunalibus Urbis, in quibus pro hujusmodi Causis Incolas & Habitatores prædicti, juxta eandem Constitutionem Innocentii Pa- pæ XII., conveniri possunt.

§. 18. Jurisdictionem vero Nostram pro tempore in Urbe ejusque Districtu in spiritualibus Vicariis, de- cernimus, etiam attendita dispositione prædictæ nostræ Constitutionis, quæ incipit Quantum ad procuran- dam, esse prorogabilem per consensum Partium in Causis mere laicalibus, & inter mere Laicos, etiam spectantibus ad Curiam Capitolinam; Dummodo ta- men ipsæ Partes sciant eum esse sibi Judicem incom- petentem, & nihilominus ab initio litis, & ante il- lius contestationem, in Adis sui proprii & competen- tis Judicis, coram duobus Testibus, expresse consen- tiant in jurisdictionem ipsius Vicarii; vel per ipsos, vel per suos Procuratores, qui habeant speciale Man- datum ad consentiendum ut supra, alias, consensu- lito expresse, ut supra, præfatio deficiente, omnia ad a- ctum eo facta in Causis prædictis, sint ipso jure nulla & irrita. Causaque per Iudicem competentem, ad In- stantiam five Rei, five Actoris, in quocumque statu, & quocumque re assumi possit.

§. 19. Item dummodo in prædictis Causis mere laicalibus non agatur de executione Obligationis Ca- meralis. Tunc enim volumus, jurisdictionem Vicarii nequidem per consensum expresse esse prorogabilem, sed Causas reassumi posse ex Officio, vel a Curia Ca- pitolina, si Partes, aut saltem Reus conventus, ejus Curia Foro & jurisdictioni, ut infra, subiectus fuerit, vel ab A. C. prout ab una vel altera Curia præventum fuerit.

§. 20. In Causis super Matrimonii contractibus in Ur- be, vel alio quocumque loco intra ejus Districtum in quo Ordinaria seu Episcopalis Jurisdictione nulli alteri competat, prout etiam in Causis super Institutione in Beneficiis Ecclesiasticis in dicta Urbe, & in iisdem lo- cis existentibus, statuimus competere Jurisdictionem Car- dinali Vicario, privative ad A. C., & ad quocumque alia Urbis Tribunalia. In aliis vero Causis spectantibus ad ejus Tribunal, contra Clericos non exemptos, videli- cet eos, qui sint Clerici Romani ratione Originis, vel Beneficii; vel contra Loca Pia existentia in Urbe com- petere in Civilibus Jurisdictionem cumulative cum so- lo A. C., & consequenter inter eos locum esse præ- ventivum. Dummodo tamen Clerici, & Loca Pia sint Rei conventi, non etiam si per eos conveniantur Per- sonæ mere Laicales. Tunc etiam Vicario, sine consen- su expresse Partium, ut supra, nulla competet Ju- risdictione.

§. 21. Item decernimus, nullam in prima Instantia Vicario competere Jurisdictionem in Diocesisbus, & Territoriis aliorum Episcoporum, five Ordinarium, five in prædicto Districtu Urbis existentibus, nimirum in- tra quadragimum lapidem, sed solum in dictis Diocesi- bus & Territoriis pro Causis ad eum spectantibus citare, & procedere posse contra Clericos Romanos, ut su- pra, ratione Originis, vel Beneficii, qui ibi commoran- tur; necnon exequi posse Mandata tam realiter, quam personaliter per eum contra ipsos expedita. Et hoc ipsum servari volumus in Diocesisbus sex Episcoporum S. R. E. Cardinalium, qui Episcopi Suburbicarij nun- cupari solent: Nam five Episcopatus Ibi habeantur pro distinctis & diversis ab Episcopatu Romano, five dicti Cardinales censentur in hisce Diocesisbus tamquam Coadjutores Romani Episcopi, neutro casu decet Car- dinalium Urbis Vicarium cumulative cum ipsis Ju- risdictionem in prima Instantia habere.

§. 22. Item statuimus, Cardinali Vicario, privative ad A. C. & quocumque alios, competere facultatem interponendi Decreta in reformationibus, & aliis quibus- visque contractibus Regularium utriusque sexus, in Canonibus, & Monasteriis Urbis, aut prælatorum Lo- corum, tempore probationis, degentium.

§. 23. Gubernatori autem Urbis, & ejus Tribunali, nullam in Civilibus competere Jurisdictionem contra Clericos, Ecclesias, aut Loca Pia, sine speciali com- missione nostra, vel nostrorum pro tempore Succes- sorum.

§. 24. Attamen, ut Causæ Mercedis diurnæ, vel mensuræ, prout etiam Causæ infra summam scutorum viginti quinque, quam citissime expediantur, hoc spe- ciali Privilegio eas donamus, ut nempe Laici etiam in Tribunali Cardinali Vicarii, & respective Clerici, & Loca Pia etiam coram Urbis Gubernatore, arbitrio Actoris, valide, & licite conveniri possint, ita ut nec etiam prætextu obligationis Cameralis, eorumdem Ju- risdictione valeat declinari.

§. 25. Curia vero Capitolina jurisdictionem exten- di decernimus etiam extra Urbem, & per omnia & singula loca Districtus intra quadragimum lapidem, sed ad solum effectum citandi, & procedendi in cau- sis, mere laicalibus, atque alias ad ejus Forum spe- ctantibus, contra Cives Romanos, vel incolas, vel qui aliter juxta dispositionem Statuti lib. 1. cap. 41. ejusdem Curie Jurisdictioni subiecti sint; necnon exe- quendi contra eos, & eorum bona mere laicalia, Man- data ab ipsa Curia relaxata, dummodo, Personis vel Bonis in aliquo loco jurisdictionali existentibus, ser- vetur quoad executionem Mandatorum, fortuna ab eodem Statuto præscripta dicto lib. 1. c. 57.

§. 26. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 27. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 28. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 29. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 30. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 31. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 32. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 33. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 34. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 35. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 36. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 37. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 38. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 39. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 40. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 41. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 42. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 43. In causis autem Concursum super bonis Causis con- cursus ad Laici debitoris, qui ceteroquin juxta dispositionem Bonæ Laici Juris, & Statutorum Urbis, sit subiectus Curie Ca- pitoline, definimus competere eidem Curie jurisdic- tionem, etiam Bona sub concursu posita, five pro- cedere possit in parte

§. 19. Item dummodo in prædictis Causis mere laicalibus non agatur de executione Obligationis Ca- meralis. Tunc enim volumus, jurisdictionem Vicarii nequidem per consensum expresse esse prorogabilem, sed Causas reassumi posse ex Officio, vel a Curia Ca- pitolina, si Partes, aut saltem Reus conventus, ejus Curia Foro & jurisdictioni, ut infra, subiectus fuerit, vel ab A. C. prout ab una vel altera Curia præventum fuerit.

§. 20. In Causis super Matrimonii contractibus in Ur- be, vel alio quocumque loco intra ejus Districtum in quo Ordinaria seu Episcopalis Jurisdictione

ANNO 1744. die 17. mensis Junii.

parte, sive in totum, sint de proprietate seu dominio directo Clericorum, Ecclesiarum, Monasteriorum, aut aliorum Piorum locorum, sed tamen pretatam jurisdictionem competere pro eo tantum, quod pertinet ad deputationem Oeconomiam, seu configurationem pretii, necnon distributionem, seu configurationem pretii ex dictis bonis emphyteuticis retrahendi, postquam fuerint subbalsata, & deliberata. Quo vero ad executionem, subbalsationem, & deliberationem ipsorum bonorum emphyteuticorum de proprietate, seu directo dominio, ut supra, non spectare ad Curiam Capitularem, sed ad A. C. aut Cardinalem Vicarium, aut aliam Curiam Ecclesiasticam competentem: Ita tamen ut Cedula Depositi a Curatore, seu Mandatario, non deponatur in adis Curie Ecclesiasticae sed statim, & immediate deferatur ad Judicem Concursus, ut supra.

Magistri Jurisconsulti, non proce- dunt contra Clericos.

§. 28. Sed quoniam, stabilitis etiam limitibus jurisdictionis singularum Judicum, & Tribunalium, sepe contingit eorum auctoritatem, & forum a Partibus declinari, vel in ipso initio, vel in progressu litis, ad defatigandum vexandumque Adversarium, vel etiam in ipsius litis fine, ad evitandam aut diffidendam Deceptionem, vel Mandatorum executionem; idque obtinetur & praestitum Literarum Officiorum & Familiaritatum, ex quibus plura sibi quoad electionem Fori competere Privilegia contendunt; ideo nonnulla Decreta super hoc efformata a praedicta Congregatione particulari pro Tribunalium reformatione a Nobis deputata, quae jam, auctoritate Nostrae robore munita, publicari iustissimum sub die 2. Jan. Ann. MDCCXXXIII., hic per extensum inserta denuo sancimus, & praesentium quoque serie omnino servari mandamus. Eaque sunt tenoris sequentis, videlicet.

Privilegium Fori competens Patentiis, & in Causis concernentibus Officia, & Ministeria.

§. 29. Privilegiati, seu Patentarii cuiuscumque generis (exceptis Patentariis Sacrae Inquisitionis) fori privilegio gaudere non debeant, nisi in causis, & negotiis concernentibus Officia, & Ministeria, quorum intuitu sunt privilegiati, videlicet ad normam, Decretorum; quae supra hac materia prodierunt tempore san. mem. Urbani VIII. ac Innocentii XI., necnon Innocentii XII., itidemque servata forma praescripta per Decreta Congregationis Reformationis Tribunalium die 4. Aprilis Anni MDCCXXXI., in aut ad tramites praefatorum Decretorum, prout in praedictis Causis, & negotiis concernentibus Officia, & Ministeria Tribunalium, seu Patentatorum, quantum attinet ad eorum favorem, renuntiationem privilegii videatur per consensum eorum alio Judice Ordinario, verbis seu factis praestitum; amplius ad id, ut praedicto privilegio censetur idem renuntiationem per consensum equipollentem, quoties illius allegatio praetermissa fuerit tempore opportuno, hoc est infra tres dies numerandos a die reproductionis Monitorii, seu Libelli, vel Citationis ad dicendum contra Jura.

De Patentariis Rev. Fabricae Petri.

§. 30. Pariformiter sub eadem lege comprehensum censentur Privilegiati, seu Patentarii Rev. Fabricae Sancti Petri, prout per praedicta Decreta sufficienter comprehendunt, & nominatim quoque aliud Congregationis Particularis solemniter confirmatum per Bullam san. mem. Innocentii XI., quae incipit Decret. sub datam 4. Kalendas Junii Anni MDCLXXXIX., sive sine Commissariis, sive Procuratoribus etiam Fiscalibus, sive Notariis, sive alia quocumque Ministeria pro eadem Fabrica exercentes; cum nequini eorum liceat allegari Fori declinatoriam in causis, & negotiis indifferenter, ipsamque Fabricam, seu praedicta Ministeria nequaquam concernentibus; & reserata proterus, ac reprobatam quocumque interpretatione, quae habetur in contrarium forsitan invaluit.

Executio Mandatorum, seu Decretorum, contra Patentarios.

§. 31. Denum quoad praefatos omnes Privilegiatos, seu Patentatos, ut fraudulenter obviatur, utque proterea quietat pro privilegiorum, iustissimus cursus retardari non possit, atque Executionem mandatorum, seu Decretorum, quae inherendo etiam Decreto alias a Congregatione Reformationis Tribunalium Urbis die 3. Junii Anni MDCLXXXIX. edito, & subinde confirmato per memoratam Bullam san. mem. Innocentii XI. 4. Kalendas Junii Anni MDCLXXXIX. eadem Congregatione declaravit, & censuit, tam in Causis Ministeria non concernentibus, quam etiam in Causis Ministeria praedicta concernentibus, in quibus ipsi consensum, ut supra, coram alio Judice Ordinario, seu alias competenti praestiterit, nullam

requiri licentiam alterius Judicis, ad effectum executionis Mandata contra eosdem Privilegiatos ser. ser. relaxata, nullumque propterea Executurum peti, ac respectivum concedi posse.

§. 32. Et in omnibus, ac singulis casibus supra dictis, Citationes, & inhibitiones factae coram quocumque Judice, vel Signatura vel etiam Auditore Sanctissimi, contra formam horum Decretorum, nullius sint momenti, atque impune sperni possunt absque vitio attentionum.

§. 33. Alia pariter Decreta, simul cum praemissis edita, super ea facultate primos quosque Judices emanandi tanquam suspectos, qua plerisque abuti conflat, adnectendas in limine Judicii inutiles moras, confirmamus, & innovamus; quae sunt tenoris sequentis.

§. 34. Reformationis Judicum non admittantur in Causis executivis certi generis, videlicet Depositi, & futurorum alimentorum, alisque designatis per Decreta alias tempore san. mem. Clementis XII. edita a Congregatione Reformationis Tribunalium Urbis die 4. Aprilis Anni MDCCXXXI., neque in quibuscumque aliis Causis non excedentibus valore futurorum viginti quinque, juxta aliud Decretum die 26. Novembris Anni Domini MDCCXXXII., quae servari omnino debeant.

§. 35. In ceteris Causis, praedictae recusationes, quae plerumque ad retardandum iustissimum cursum usurpantur, reformari, & moderari debeant in posterum, ita ut in Causis cuiuscumque generis tam executivis, quam ordinariis, & in quacumque instantia (exceptis dumtaxat Causis Commissariis) unus tantummodo Juxta infra tres dies numerandos a die reproductionis Monitorii, seu Libelli, vel Citationis ad dicendum contra Jura, ab unaquaque ex Partibus recusari possit tanquam suspectus, absque allegatione Causae suspensiva; Ceterae autem recusationes amplius non admittantur, nisi servata dispositione juris communis; ac proinde Citationes quoad ultiores recusationes, nempe ad videndum deputari alium, tum coram Capite Tribunalium, eum coram aliis Superioribus, impune sperni valeant, nisi in eisdem Citationibus certa atque iusta causa suspensio exprimat.

§. 36. Ad haec necessarium ducimus Judicum quoque, ac Ministeriorum auctoritatem praesentare, certaque agendi normam praescribere, quoad alterum rerum genus, ex quo commerciorum securitas & singularum Patrimonia maxime pendent. Ut scilicet fraudibus, quae passim fieri solent super Locis Montium, & Officiis vacabilibus, ac Depositis pecuniarum alicui vinculo suppositis, quantum in Domino possumus, in posterum occurratur, auferimus in primis, atque adimimus, acerbamque ex nunc, & ablatam esse volumus tum a Generali Administratore Locorum Montium, tum a Componendarum Datarum Nostrarum Administratore facultatem omnem cassandi, seu delendi a Locis Montium tam Cameralium, quam Communicativorum, seu Baronialium, & ab Officiis vacabilibus cuiuscumque generis, speciei, vel nuncupationis, clausulam in eis apponi solitam in actu capiendi possessionem: Dummodo possessio sit vacans, & sine praedictis habentium meliora, & potiora Jura; priusquam lapsum fuerit integrum biennium a die captae possessionis cum clausula praedicta, sine praedicti mandato Judicis competentis; & sine Exequatur Thesaurarii Generalis, & respective Nostrae & Romani Pontificis pro tempore Datarum. Nulli autem ex Judicibus Ordinariis licere amplius volumus intra terminum dictorum duorum annorum Mandata hujusmodi relaxare, seu concedere, cum sola seditiosione approbanda pro quocumque Notarium proprium Officium habentem, seu quocumque obligare valentem, prout haecenus observari consuevit. Sed Mandata hujusmodi dumtaxat relaxare liceat, vel cum Fidejussione & Cedula Bancaria alicujus publici, atque idonei Urbis Mercatoris, vel cum attergatione totidem aliorum Locorum Montium, quatenus agatur de Locis Montium; & respective Officiorum vacabilium, quatenus agatur de Officiis hujusmodi, ab omni vinculo liberorum.

§. 37. Item nulli ex Judicibus liceat cassare seu delere ex praedictis Locis Montium, vel Officiis vacabilibus, vinculum ullam Primogeniturae, Fideicommissi, Legati, Multiplicis, vel alterius cuiuscumque speciei sub quocumque praetextu, sive ex quocumque causa, etiam permutationis, aut subrogationis aliorum

PONT. A. V.

Citationes, & inhibitiones adversus praedictos non attendantur.

De recusationibus Judicum.

Prohibentur in causis quibusdam executivis, & infra velle scilicet.

Unica peto me recul. Jud. absque causa: in re- liquis servetur Jura consue- tate.

Quando, & quomodo deleri possit vinculum Depositi, aut Investimentum communitatis.

Vincula deleri, aut de- trahi conc. sequent. nisi in causa cog- nita, & cit. omnibus inter- esse habeant.

Adminis- tratione, & Componenda delicta sequent. classis: Vacantis &c. intra bice- nium abste- mand. Jud. & Exequatur Thesaurarii aut Datar. resp.

Mandata delendo in- ter biennium non relaxent. a Jud. sine Cedula Bancaria vel atterg. totidem LL., aut Officio- rum vacabilium liberorum.

Vincula Pri- mogenit. Fideicommissi &c. num- quam deleri possunt a LL. MM. aut Offic. Vscorum, cum aliena- tio exp. prohib. est.

Defectus illius qui petit de-

PONT. A. V.

Bonorum, vel Censuum etiam majoris pretii, & proventus, quoties ipsorum Locorum, aut Officiorum alienatio per pactum, vel Testamentum, vel aliam ultimam voluntatem specialiter, & expresse prohibita fuerit.

Iti aliquis, si admittit, permittit, aut subrogat, quorum bono recipi possint, aut laboriosi, de consensu omnium inter- esse habeant sal- tem legitime supplet.

§. 38. Deficiente vero speciali prohibitione hujusmodi liceat eisdem Judicibus Ordinariis delere & cassare vincula ex Locis Montium, vel Officiis vacabilibus, quatenus id petatur ex causa permutationis, vel subrogationis, illaque transferre super Bonis eorum loco recipiendis, vel subrogandis, si evidens recipientis utilitas ita suadere videatur; sed solum hoc eisdem liceat, quando in permutatione recipientur, & respective subrogentur tota Bona stabilia in Statu Ecclesiastico existentia, aut Censu perpetui, sed de jure, quam de facto exigibiles, & legitime impositi vel ab aliqua Communitate, vel ab aliquo Loco pro eisdem Statu Ecclesiastico, & quando insuper vel accedat consensus expressus omnium & singularum interesse habentium, aut habere valentium etiam pro casu remotissimo, vel consensus hujusmodi in casu injustae denegationis praecedenter fuerit ab eodem, vel alio Judice suppletus, causa plene cognita, & citatis, ut infra, praedictis interesse habentibus, vel habere quocumque valentibus. Quod etiam observari volumus, quotiescumque delendum fuerit vinculum evidens, aut molestiarum.

Quomodo deleri possit Vinculum Depositi, aut Investimentum communitatis.

§. 39. Quod si agatur de pretio Locorum Montium, aut Officiorum vacabilium, Bonorum immobilium, aut mobilium, censuum, Cambiorum, aut aliorum quorumcumque nominum Debitorum, seu de pecuniis ex quocumque alia causa depositis in Monte Pietatis, aut Mensa Nummaria, seu Banco Sancti Spiritus, vel publici alicujus Mercatoris, aut etiam penes Acta, ad effectum; & sub lege investiendi cum aliquo ex praedictis, aut aliis vinculis, in tot Locis Montium: Nulli ex praefatis Judicibus licere volumus ex ejusmodi pretio, seu pecuniis, tale vinculum delere, vel Investimentum Locorum Montium cum alio commutare, nisi Investimentum fiat, vel in tot stabilibus, vel in uno aut pluribus Censibus perpetuis, quae, & qui legitime vendantur ab aliqua Communitate, vel ab aliquo Loco Pio Statu Ecclesiastico, & insuper accedat, ut supra, consensus expressus interesse habentium, aut is ab eodem, vel alio Judice praecedenter, ut supra, suppletus fuerit.

Vincula deleri, aut de- trahi conc. sequent. nisi in causa cog- nita, & cit. omnibus inter- esse habeant.

§. 40. In omnibus autem praememoratis casibus, prout etiam cum petitur deleri vinculum aliquod Fidei commissi, Primogeniturae, Legati, Donationis, Multiplicis, aut aliud quodcumque ex causa alicujus Pertraditionis ceteroquin de jure permittit, nempe Legitimae, Trebellianicae, & sub lege investiendae, vel restituendae, vel Fidei alieni a Fidei committente contracti; Non aliter Judici liceat expresse vel tacite procedere ad vinculum hujusmodi cessationem, seu deletionem, quam causa cognita, & legitime citatis omnibus & singulis illis, quorum interest hujusmodi vincula non deleri, aut quorum quocumque interesse poterit, etiam pro tempore, & casu remotissimo, juxta modum, & formam infra scriptam.

Omnes sub- stantiae etiam remotissimae, & interesse habentes, si domicilium habeant in Urbe, aut Statu Eccle- siastico, citentur per- sonaliter.

§. 41. Quatenus videlicet adsint in Urbe, aut Statu Ecclesiastico, ultra Filios, ac Descendentes illius, qui petit cassationem vinculum, alii superiores Substituti, & praesentim Ecclesiae, Collegia, Communitates, & Loca Pia, qui, seu quae aliquod interesse habere possint, etiam pro casu, & tempore remotissimo, in Depositis pecuniarum quomodocumque, ut supra, vinculis, Fideicommissis, Primogenituris, Donationibus, Legatis, Multiplicis, Evidentibus, Attergationibus, & Reinvestimentis: nemini ex Judicibus Ordinariis liceat aliquod ex praedictis vinculis expresse vel tacite cassare, & debere, nisi citatis prius legitime & personaliter in singulis actibus, modo observari solito in Causis, quae aguntur coram Judicibus Commissariis, omnibus praedictis interesse habentibus, vel, post primam ipsorum Citationem, Procuratoribus per eos legitime constitu- tis; etiam si interesse ipsum pendeat ab una, vel pluribus conditionibus reo eventualibus, sive a casibus, & temporibus remotissimis, dummodo tamen praedicti interesse habentes, habeant Domicilium in Urbe, aut Statu Ecclesiastico, ita ut saltem pro prima vice personaliter citari possint.

Defectus illius qui petit de-

§. 42. Si vero nullus alius erit ulterior substitutus, aut interesse habens, praeter Filios, & Descendentes

illius qui petit deletionem vinculum, vel etiam si ANNO adsint superiores Substituti, sive interesse habentes, a- 1744. liqui tamen ex eis Domicilium suum habeat extra Statum Ecclesiasticum, ita ut commodè citari nequeat: Tunc Caput illius Tribunalis, in quo petitur deleri, aliquid ex praedictis vinculis, deputare teneatur speciale Curatorem pro Filiiis, & Descendentibus petentibus, quatenus isti vocati sint, aut aliquod interesse habere possint, tum etiam pro aliis superioribus Substitu- tis, aut interesse habentibus, qui fuerint, ut supra, a Statu Ecclesiastico absentes: In Curatorem vero hujus- modi deputari omnino volumus non aliquid de vul- go, & sine ullo profus delectu, ut haecenus fieri con- suevit, Petenti, ut plurimum, additum; sed unum ex viginti quatuor Procuratoribus de Collegio, quem de- putans pro sua conscientia censuerit magis idoneum ac diligentem: Nullusque Judex ad petitam deletionem seu cassationem procedere possit, nisi prius Curatore ejusmodi personaliter & legitime in singulis actibus citato.

§. 43. Sicuti autem ad hunc pertinebit pro debito sus- cepti Officii, nedum comparere, & opponere quicquid de jure opponendum erit, sed etiam appellare, & ap- pellationem viriliter prosequi usque ad secundum ju- dicatum inclusive, si juxta conscientiam suam duxerit, eos, pro quibus deputatus fuit, a Juce Primae In- stantiae fuisse gravatos: Ita consequenter, ne idem Cu- rator debita mercede fraudatus remaneat, volumus, & mandamus, ut ipsi de omnibus & singulis tam functionibus, quam expensis per eum factis, postquam taxatae fuerint ab eodem Capite Tribunalis, quamprimum & integre satisfiat cum fructibus illorum ipsorum Locorum Montium, & Vacabulum, pro quibus tendis labores suos impenderit, cum privilegio potioritatis & praerogativa in concursu aliorum quorumcumque Creditorum, e- tiam Fisci, & Dotis: Et quoties agatur de pecuniis de- positis cum aliquo ex praedictis vinculis, quae nullos pa- riant fructus; volumus, ut pro solutione dictarum fun- ctionum, & expensarum, fiat executio manu regia contra eum, vel eos, qui pro deletionem vinculum in- stiterint, expedienda ab eodem Capite Tribunalis, abs- que eo quod appellatio ulla, aut recursus pro illa retar- danda admitti possit.

§. 44. Praeterea ut in executione praedictarum Cita- tionum nullus collusioni locus relinquatur, neque am- plius sub sola fide & assertionem illius, qui pro deletio- ne vinculum instat, citetur aliquis praecedenter ab eo subornatus, loco illius, qui vere citandus esset: Si cur- sor aut Mandatarius bene cognoverit Personam, quae pro- pter suum interesse, ut supra, citanda est; Volumus cum in relatione executionis exprimeri: Feci personaliter contra N. N. mihi bene cognitum. Si vero is, qui citari debet, Curatori, aut Mandatario bene cognitum non est: Tunc volumus in executione Citationis omnino adhiberi unum saltem Testem de vicinia probus atque honestus Curfori, & Mandatario cognitum, quique bene cognoscat Personam ejus, qui citandus est, & deinde in relatione executionis exprimi: Feci personaliter contra N. N. cognitum N. N. Testi de vicinia, praesenti rogato, & mihi bene cognitum. Judex autem non modo ablineabit a delatione & cassatione vinculum, nisi prius ipsemet viderit praedictas Citationes personaliter, & legitime, & juxta formam proxime traditam, exequutus; Sed insuper de hac sua vifura in corpore ipsius Mandati fidem faciet: Alias Mandatum, quod ab eo relaxabitur, sit ipso facto nullum, atque irritum, ita ut neque a Thesaurario Ge- nerali, neque ab Officialibus, aut Depositariis paulo su- pra memoratis, ullo pacto executioni mandari debeat.

§. 45. Caveant itaque Judices, & respective Adminis- tratores, Officiales, & Depositarii, necnon Curso- res, & Mandatarii, ne quid per eos fiat contra for- mam, & dispositionem hujus Nostrae Constitutionis; Si quidem enim ex aliquo temerario contraire praesumptum fuerit, ab eis abque ulla spe veniae, vel indulgentiae, ultra indignationem Nostram, penam quoque reductionis in pristinum, ac refectionis omnium damnorum, & inter- esse, non in subsidium, sed principaliter, & insoli- dum cum iis, qui praedictorum vinculum deletionem seu cassationem indebitè obtinuerint, ipso facto, atque de jure incurratur fore.

§. 46. Reliquum est, ne aliqua etiam opportune voluntariae statuamus pro recto usu voluntariae Jurisdictionis in hac Alma Urbe, & Statu nostro Ecclesiastico exer- satio.

cen-

ANNO 1744

condz. Quamvis enim in prædicta Urbe, & plerisque aliis ejusdem Status Noſtri Eccleſiaſtici Civitatibus, Terris, Caltris, Oppidis, Locis, atque Provinciis, ſcite prudenterque ſtatutum ſit, ne aliter Mulieres, & Minores maxime vero Impuberes ſeu Pupilli, valide contrahere ſive obligari poſſint, quam certis præſcriptis adhibitis ſolemnitatibus, & præſertim quod præſens cauſa contrahendi, vel diſtrahendi in ſcriptis Judici excipitur; iſque, cauſa hujusmodi plene cognita, & verificata, ſuper Contractu, ſeu Diſtractu, vel alia quacumque obligatione, Decretum, & auctoritatem ſuam ſpecialiter interponat: Quia tamen experientia comprobata eſt, nonnullos Judices, aut nulla proſus, aut leviori tantum negotii cauſaque cognitione præmiſſa, facile nimium indulgere poſtulatibus eorum, qui aliena ſexus ſimplicitate, vel ætatis imbecillitate, contra jus & æquum abutuntur, atque hinc Mulieribus, Minoribus, Pupillis, qui ſub cura, & protectione Principis ſpeciali quadam ratione conſtituti ſunt, nulla ipſorum culpa, damna graviffima irrogari.

Nulli Judici aut Officiali, niſi ſi ſpſit Doctor, licet interponere Decretum. §. 47. Idcirco ut eorum indemnitate efficaciter conſervetur volumus in primis, ut in poſterum nulli ex Gubernatoribus, Prætoribus, Vice-Ducibus, Vicariis, aut alio quocumque nomine nuncupatis Officialibus, qui adu Terrarum, Oppidorum, Caltrorum, & Locorum Status Noſtri Eccleſiaſtici, & præſertim Baronialium, regimen, aut publicum in eisdem munus & officium exercent, Decretum aliquid voluntarie Jurisdictionis interponere liceat in Contractibus Mulierum, Minorum, vel Impuberum, niſi Laurea Doctorali in aliqua publica, & approbata ſtudiorum Univerſitate fuerint ingenti, & ſuper hoc in Cancellaria ſive actiſſima Civitatis, Terræ, ſive Loci, publicum & legale documentum intra Menſem a die publicationis hujus noſtræ Conſtitutionis computandum, & reſpective, qui in futurum deputabuntur, in principio ſui Magiſtratus, coram Notario & Teſtibus in forma legitima depoſuerint: Alias decreta ab ipſis interpoſita nullius ſunt roboris & momenti, & ipſe Judex poenam infamiz, & perpetuz inhabilitatis ad quocumque Officia, & Magiſtratus, aliaque etiam Corporis aſſiſtivas arbitrio noſtro ingiſendas, ipſo jure incurrat.

Ubi denique Subſtata quavis conſuetudine in contrarium. Ne autem in humilibus Oppidis, ſeu Locis, propterea quod ibi Prætor aut alius Officialis Laurea Doctorali ſit deſtitutus, Mulieres, vel Minores, Impuberes contrahere vel diſtrahere pro ipſorum indigentia penitus impediatur; volumus eo cauſa, conſtitutum, & mandamus, ut pro neceſſaria Decreta interpoſitione, ad Episcopum, vel aliam ejusdem Locii ſeu Oppidi Ordinariam Eccleſiaſticam, ſive ad illius Vicarium Generalem recuratur, etiam ſi agatur de Bonis laicalibus & inter mere Laicos.

In Urbe idem licet, niſi Judicibus Ordinariis quatuor Majorum Tribunalium & quidem per ſeipſos. §. 48. In Urbe vero nulli poſthac liceat quacumque auctoritate, & quibuscumque Privilegiis etiam Noſtris, & Romanorum Pontificum, Prædeceſſorum Noſtrorum ſub quacumque forma conceſſis fuſſiſſe, Decreta voluntarie Jurisdictionis in contractibus Impuberum, Minorum, & Mulierum interponere, præterquam Judicibus Ordinariis quatuor dumtaxat Majorum Tribunalium, & quocumque tamen Decreta ejusmodi per ſe ipſos interponant; videlicet Cardinali pro tempore Urbis Vicario, ejuſque Vicegerenti, Locumtenenti in Civilibus;

Gubernatori ſimiliter Urbis, & ejus Locumtenenti in Civilibus: Auditori Generali Cauſarum Camera Noſtræ Apoſtolicæ, & duobus ejusdem Locumtenentibus in Civilibus: ac denique Senatori Urbis, ac duobus Collateralibus. Quo vero ad Pauperum Advocatum ex Collegio Advocatorum Conſiſtorialium aſſumi ſolitam, volumus, & ipſum quoque Decreta ejusmodi, ſicuti hætenus obſervari conſuevit, interponere poſſe, ſed tamen pro ſolis Pauperibus, & Domi ſuz tantum, vel in Cæceribus, ſi inibi contractum celebrari contingat, & omnino gratis, ſi ita nec etiam a ſponte dantibus aliquid exigere aut recipere poſſit: Nos enim pro effectu præmiſſorum quacumque conceſſiones favore aliorum factas, & quacumque Indulta, & Privilegia etiam Noſtra, & Noſtrorum Prædeceſſorum, etiam ſpeciali, & individua mentione indigerent, totuſque eorum tenor pro ſufficienti derogatione præſentibus inferendus eſſet, revocamus, & annullamus, ac pro nullis, & irritis, & inaneſſe, & nunquam conceſſis haberi volumus & mandamus.

Ubi denique Subſtata quavis conſuetudine in contrarium. §. 49. Ut autem tam in Urbe, quam in reliquo Statu Eccleſiaſtico, ubi nempe, præter alias ſolemnitates, juſta ſtatutum, quoque cauſa cum Decreto Judici pro aduſſe validitate

ſequitur, Decreta ejusmodi non inconſulto, neque officianter interponantur: Statuimus, & mandamus, ut Judices prædicti tam Eccleſiaſtici, quam Seculares, quibus, ut ſupra, ſive in Urbe, ſive extra, facultatem hanc reſervavimus, ac eorum quilibet, antequam deveniant ad aduſſe Decreti interpoſitionem, in ipſo corpore Inſtrumenti exprimeret primo loco tenentur ſpecialem, certamque cauſam, ſive unam ſive plures, propter quas contractus, ſive diſtractus, aut quilibet alius aduſſe, quo Mulier, Pupillus aut Minor obligatur, videtur potius utilis, quam damnofus.

§. 50. Rurſus, ac ſecundo loco, diſertis itidem verbis exprimeret tenentur cum quibus juribus, & ſcripturis ſive publicis ſive privatis, Cauſam ſeu Cauſas ejusmodi verificaverint; diſtincte & ſingillatim enunciando quoad jura vel Inſtrumenta publica cujuſlibet eorum diem, menſem, annum, & Notarium: Quo vero ad ſcripturas privatas, mandando eas in ipſo Inſtrumento per Notarium originaliter inferi, atque alligari.

§. 51. Ac tertio demum, non ſolum jura, & ſcripturas ejusmodi tam publicas, quam privatas per ſe ipſos legere, recognoscere, ac ea majori, qua in Domino poterunt diligentia, examinare, & conſiderare tenentur, ſoluta a Contrahentibus pro transportatione ad Domum Judici conſuetam mercede pro viatico, ſeu viatici Notarii: ſed etiam, quod illa per ſe ipſos legerint, recognoverint, & majori, qua poterunt attentione, conſideraverint, medio juramento aſſurare.

§. 52. His autem omnibus adimpletis, ſicuti tam Judicem, quam Notarium ab omni proſus periculo litis & moleſtiarum eximimus & liberamus: Ita e contrario, quatenus Judex & reſpective Notarius in aliquo præmiſſorum deſecerint, id eſt Judex vel certam & ſpecialem cauſam exprimeret, vel jura & ſcripturas illam verificantia diſtincte, ut ſupra, enunciare, vel ſuper illorum recognitione, & examine juramentum proprium interponere; Notarius vero ſcripturas illas, quæ numero privatarum accenſentur, inferere, & colligere, prætermiſerint; damna omnia & intereſſe, Mulieribus, Minoribus, ac Pupillis, de propriis, directe, & inſoludum cum altera parte, quæ cum eis contraxit, reſarcire, ac reparare tenentur. Et nihilominus obligatio Mulieris, Minoris, aut Impuberis ſit ipſo jure nulla, & irrita, non obſtante quocumque juramento, quod tali cauſa per fraudem, ac dolum extortum cenſetur.

§. 53. Decernentes eaſdem præſentes Literas, & in eis contenta quacumque, etiam ex eo, quod omnes vel ſinguli prædicti, ac alii quicumque in præmiſſis quomodolibet juſ vel intereſſe habentes, ſeu habere prætendentes, ejuſſe ſtatus, gradus, ordinis, præeminentiæ, vel dignitatis, ſeu alius ſpecificæ, & individua mentione & expreſſione digni exiſtant, eiſdem præmiſſis non conſentiant, nec ad ea vocati, ſeu auditis fuerint, tamen ſuorum indultorum, vel privilegiorum vigore, conſentire, ſeu vocari ſemel, vel plures quoquo modo debuſſent; aut ex alia quantumvis juridica, & privilegiata cauſa, colore, prætextu, & capite, etiam in corpore juris clauſo, nullo unquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis Noſtræ, vel intereſſe habentium conſenſu, aliove quolibet, etiam quantumvis magno, ac formali & ſubſtantiali deſectu, notari, impugnari, infringi, in contrarium revocari, ad terminos juris reduci, ſeu adverſus illas apertionis oris, reſtitutionis integritatem, aliudve quodcumque juris, iuſti, vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari nullatenus poſſe; ſed ſemper, & perpetuo validas, firmas, & efficaciſſimas exiſtere & fore, ſuoſque plenarios & integros effectus fortiri, & obtinere debere; & ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore quodcumque ſpectabit, inviabiliter obſervari.

§. 54. Sicque & non aliter per quocumque Judices Ordinarios, & Delegates, quavis auctoritate, præeminentiæ, aut poteſtate fungentes & ſunctores, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolicæ Audiores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate, iudicari, & deſiniiri debere, irritum quoque & inane, ſi ſecus ſuper his a quocumque quavis auctoritate ſcienter vel ignoranter contingerit attentari.

§. 55. Non obſtantibus omnibus & ſingulis præmiſſis, & quatenus opus ſit, Noſtra, & Cancellariæ Apoſtolicæ Regula, de jure queſito non tollendo, necnon aliis Conſtitutis, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Urbis Noſtræ dictorumque Tribunalium, omniumque & ſingulorum

PONT. A. V.

Item jure & ſcripturis, ex quibus evincitur hujusmodi utilitas.

Et juramentum ſuper viſura eorum nundum juſtiam.

Non ſervata præſcripta forma, contravenientes tenentur de damnis & intereſſe in ſolidum & principaliter.

Et obligatio Mentis & Scrituræ tenentur.

VI. Clauſula præſervativa.

Aliter iudicari prohibetur cum Decreto irritante.

Contrariis quibuscumque expreſſe derogat.

ANNO 1744

PONT. A. V.

Noſtra dictorumque Tribunalium, omniumque & ſingulorum ſupradictorum, quibuscumque, etiam juramento, vel alia quavis firmitate ſub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, clauſulis, decretis, aliſive ſupradictis in contrarium præmiſſorum roboratis; ſeu confirmatis, & innovatis ſtatim, ac uſibus, ſtylis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, quibus pariter modo, ſolita, & tenore præmiſſis, ad effectum præſentium, illis alias in ſuo robore permanſeris, amplifiſime, ut præſertim, derogamus, cæteriſque contrariis quibuscumque.

§. 6. Nulli ergo omaino Hominum liceat paginam hanc noſtrarum reformationis, definitionis, ſtatutorum, innovationum, derogationum, voluntatis, mandati, declarationis, & decreti infringere, vel aſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

§. 7. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, Anno Incarnationis Domini milleſimo ſeptingenteſimo quatuordecimo quarto, duodecimo Kalendas Januarii, Pontificatus Noſtri Anno Quinto.

D. Card. Paſſioneus. J. Datarius. VISA DE CURIA. J. C. Boſchi. L. Eugenius. Regiſtrata in Secretaria Erevium. Public. die 11. Januarii 1745.

ALTARE

A Pontifice conſecratum, ſuper quo Sacrum fecit, variis Privilegiis decoratur.

Cariffimo in Chriſto Filio noſtro Joanni Portugallia, & Algarbiorum Regi Illuſtri.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Cariffime in Chriſto Fili noſter, ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

DILECTUS Filius Emmanuel Pereyra Sampsjus Militiæ Ordinis JESU CHRISTI Commendator negotiiſſime Nobis declaravit Regale proſus conſilium ad pietatis plenam, excitant magnificum Sacellum in Eccleſia, quæ in Civitate illa Liſbonæ Sancto Rocco nuncupata eſt: primam totius rei formam charta exarata ac delineatam noſtris ſubjecti oculis, nempe opera ſive ex marmore, ſive ex ære ductenda, aptiſſimas & elegantes gemmarum conjunctiones, ac tabulas eſſingendas ac opere concinne teſſellato, quibus omnibus perficiendis peritiſſimi hujus Urbis Artiſtes ſedulam modo impendunt induſtriam, & quæ Nos ipſi (cum abſoluta penitus fuerint) inviſuros promiſimus, antequam Liſbonam tranſvehantur. Poſtremo idem Commendator Sampsjus Nobis expoſuit, gratiſſimum fore Majeſtati Tuæ, ſi perſecto jam lapide Altaris erigendi in Sacello, quod ſuperius innuimus, ad iplum conſecrandum Nos ipſi devenire: Itaque cum jucundiſſimum Nobis ſit morem gerere voluntati Majeſtatis Tuæ, quæ Dei cultum augere ſemper expetit, & ſimul noſtri Apoſtolicæ maneris partiſſime ſatiſfacere; hinc abſque ulla hæſitatione Nos partiſſimos offendimus, ut hujusmodi Conſecrationem ſuſcipere in Eccleſia Sancti Antonii, quæ ad Luſitanos pertinet, die decimaquinta menſis Decembris anni proxime elapſi, quo in Templo octiduum Conceptionis Beate Mariæ Virginis Immaculate celebratur. Quapropter Venerabilem Fratrem Noſtrum Vincentium Episcopum Sabinenſem S. R. E. Cardinalem Conſecrationem ſuſcipere in Eccleſia Apoſtolicæ Sedis Nuntium apud Majeſtatem Tuam, deſignavimus, qui præcedenti vespere ſacras Reliquas exponeret; & re integre peracta, juxta leges, quæ a ſacris Ritualibus præſcribuntur, Nos poſt die ſolemni indicho comitatu ad eandem Sancti Antonii venimus, eamque ſplendide magnifice ornate deprehendimus. Cardinales octo Nobis advenientibus in Eccleſiæ liminibus adſuerunt. Poſt hæc initium ſecimus Conſecrationis totius lapidis, qui in parte ejusdem Templi aptiſſime collocatus ante

Luſitanie Regis pietas in ang. Eccleſiarum cultu.

Altare ipſius juxta Romæ extra Urbem Apoſtolicæ conſecrat.

fuerat. Poſtquam, Deo juvante, ſinem Conſecrationi impoſuimus, licet plurium horarum ſpatium requireret, eam facultatem Nobis haudquaquam tribuimus, quæ a Pontificali conceditur Episcopis conſecrari, ſi debilitate longo temporis incommodo fuerit, nempe ut alium ſuo loco ſubſtituat, qui ſacrum faciat; Sed Nos ipſi ſuper conſecrato lapide Miſſæ Sacrificium celebravimus. Ritus ejusmodi pietatem incredibilem ac Religionem præſtulit, ad quem, præter Cardinales, quoſ jam memoravimus, omnes quoque Principum exterorum Oratores, Præſules, & Optimates magna frequentia convenerunt. Res univerſa decenter ordinateque peracta fuit, ob eximiam operam, ſtudium, ſummamque diligentiam, qua idem Sampsjus Majeſtatis Tuæ negotiis apud Sanctam Sedem præpoſitus maxime præcellit.

§. 1. Equidem cum Nos ipſi ſacramentum hoc Altare, & ſuper ipſo Deo operati ſacrum fuerimus, ob hanc cauſam Pontificium Altare appellandum eſt, nec ulli licet Sacerdoti ad ipſum accedere, ut Miſſæ Sacrificium peragat, niſi antea facultas noſtra interceſſerit, juxta morem, & inſtitutum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, quæ Mater, & Magiſtra cæterarum Eccleſiarum habenda eſt. Id aperte demonſtratur exemplo Altarium, quæ ſunt in Eccleſiis Lateranenſi, Vaticana, aliſive Patriarchalibus hujus Urbis, in quibus Aris ſolus Romanus Pontifex ſacrum facere poteſt, ut etiam Cardinalis aliquis certis temporibus, facta tamen prius a Pontifice poteſtate, quæ per Apoſtolicum diploma declaratur. Anno 1588. Sixtus V. Deceſſor noſter Sanctum Didacum ſolemni ritu inter Cæliſtes adnumeravit, ac deinde Philippo Catholico Regi dono miſit Altare, ad quod ſacrum fecerat, cum ritum ejusmodi Canonizationis perageret; Pontificium illud Altare pronunciat, permiſſiſſe Cardinalibus, Episcopis, Abbatibus Thiaſi inſignitis, & illis, qui primam Dignitatem in Eccleſiis Metropolitanis, & Cathedralibus obtinerent, demum Generali Miniſtro Ordinis Minorum Sancti Franciſci, ac Priori in Monafterio Sancti Laurentii, Sacrificium Miſſæ ſuper eodem Altari conſecrare diebus Feſtis Domini, Beatiſſimæ Virginis, Peria quæ in Cæna Domini, in celebritate Sanctorum omnium, ac Sancti Didaci, ut conſtat ex ejus Diplomate, quod die 20. Auguſti promulgatum fuit eodem anno, quem paulo ante indicavimus.

§. 2. Nos quidem inſtituta Deceſſorum noſtrorum cauſare perpetuo volumus; ſed quibusdam gravibus reſiſſe adducti, paululum declinabimus ab ea via, ac ratione, quam illi pro hujus rei executione tenerunt. Ipſorum ſententiæ conſtanter adhareremus, nemini licere ad Pontificias Aras ſacrum celebrare, niſi prius Apoſtolicam facultatem pro tribuenda conſequutus fuerit: tamen pro eadem facultate retribuenda diverſum conſilium a Deceſſoribus noſtris ſuſcipimus; etenim cum Romæ diploma Pontificis toties neceſſario requiritur, quoties ad Aras hujusmodi Romæ exiſtentes Miſſæ Sacrificium indicendum eſt, & eadem facultas ſolis Cardinalibus conferatur, nempe cum dies quidam feſti peculiare celebrantur; Et cum Sixtus dies etiam illos designaverit, quibus liceret ſacrum facere ſuper Altari, quod ad Catholicum Hiſpaniarum Regem Matrimon tranſvehijufferat; Nos pietate ſingulari Majeſtatis Tuæ permoti, & ſperantes etiam ob ſingularum Dei bonitatem fore, ut reliqui omnes Luſitanæ Reges eadem pietatis laude commendentur, abſque ulla dierum, aut Sacerdotum limitatione, Majeſtatem Tuam, & Reges Luſitanæ pro tempore futuros conſtituimus, ut noſtro nomine, & Sanctæ hujus Sedis, facultatem impertiant ſacrum faciendi ad Altare, quod a Nobis conſecratum Liſbonam devehetur; pro certo habentes iſdem negotium tam caute, ac prudentem a Majeſtate Tua pertractandum eſſe, ut nihil unquam futurum ſit, quod rationi parum conſentaneum videatur. Inſuper idem Altare perpetuo privilegiatum declaramus, quamvis in Eccleſia S. Rocchi aliud Altare prædictum ſimili jam privilegio exiſtat: Regi autem Luſitanæ pro tempore, item Reginis, cæteriſque eorum Conſanguineis, & Affinibus uſque ad tertium gradum inclusive, plenariam Indulgentiam, & omnium delictorum remiſſionem elargimur, quoties Penitentia Sacramento expiati, & Sac. Synaxi reſecti, ante ipſum Altare præces ad Deum effundent, ut hæreſes extinguant, Chriſtianos Principes ad concordiam deducant, & S. Eccleſiam in altiore gloriz & dignitatis locum efferant.

Forma Palatiorum hujus Altaris adnotor.